

Forfatter: Trier, Ernst Johannes

Titel: BREV TIL: Abel, Marie FRA: Trier, Ernst Johannes (1867-04-19)

Citation: Trier, Ernst Johannes: "BREV TIL: Abel, Marie FRA: Trier, Ernst Johannes (1867-04-19)", i *En Brevveksling ved Povl Hansen*, BOGHANDELS FORLAG, s. 306. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002222419-X00-shoot-L002222419X000262.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: En Brevveksling ved Povl Hansen

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Ernst Trier til Marie.
Langfredag 1867.*

Det er underligt at skrive til dig i aften, det skulde jo være den allersidste gang — og jeg vilde så gerne skrive rigtig fornøjeligt til dig. Jeg var da også så glad i går og så frimodig, som jeg i det yndige forårsvejr vandrede omkring, og som jeg gik og ordnede og puslede i vore stuer.

Men da kom der et lille sørgeligt brev fra Frits om Grundtvig, og nu i dag fik vi den fulde sandhed at vide ved brev både fra Otto Jakobsen og fra Frits og — forstille mig overfor dig, det kan jeg nu vanskelig — nej, det kan jeg slet ikke, og jeg vil det heller ikke. Marie, det er skrækkelige efterretninger, og jeg er uhyre betaget deraf.

Jeg skrev vistnok til dig, at sårene på Grundtvigs ben havde lukket sig, og sygdommen havde slået sig på hjærnen. Véd du rigtig, hvad det vil sige, Marie? Det vil sige slet og ret, at han blev vanvittig. — Ja du ser, at pennen kan næppe skrive det, men det er den skrækkelige sandhed. Hvad der egentlig skete i kirken i søndags er mig ikke rigtig klart endnu; der har vistnok allerede den gang været meget forvirret s. 307deri; men — underlig nok: de fleste har fået et forunderlig stort indtryk deraf. Således skrev Frits om den norske theolog Fasting, der er en modstander af Grundtvig, at han havde sagt til ham (Frits), at det var majestætisk stort. Han (Gr.) havde indbudt alle til alters, overskredet ritualen og talt forunderligt.

Dagen efter lod han rask; han dikterede selv sin begæring om afsked; men fra i tirsdags af har det skrækkelige vanvid rigtig vist sig, og — hvad der er end mere forfærdeligt: fru Grundtvig synes også helt at have tabt samlingen; efter brevene var der en frygtelig tilstand derude, da slet ingen stod for styret.

Hans vanvid viser sig f. ex. i, at han faldt på knæ for enkedronningen, da hun var ude at se til ham, og han sagde, at hun skulde blive moder til Holger Danske, eller som da han natten mellem onsdag og torsdag blev oppe for at vænte på Preusserne eller andet lignende sværmeri.

Bægge brevene røbede megen ængstelse for den dag, da han vilde holde sin afskedsprædiken; man vidste ikke, hvordan man skulde forhindre det. Man havde blandt andet henvendt sig til stiftsprovsten for at få ham til at lukke kirken; men da han så var ude hos Grundtvig, var denne ganske klar i øjeblikket, så stiftsprovsten erklærede, at han kunde intet galt mærke, og han kunde derfor intet gøre. Hvad det nu er bleven til, ved jeg ikke. Der blev sendt bud efter Gunni Busck, for at han skulde komme ind og ordne sagerne.

Lørdag morgen: Atter i dag et sørgeligt brev fra Frits. Man har vel fået kirken lukket, og Grundtvig suspenderet fra embedet; men ingen kan få magt med dem derude . . . det er som et skrækkeligt sværmeri har betaget fru Grundtvig og de unge piger i huset; jeg véd ikke, hvem disse er — kun Sofie Reedz har holdt sig, hun og frk. Pio rejser derfra i dag; Pio vil ikke være derude om dagen. Man vænter nu, at Carlsen skal komme; ti Busck kunde intet udrette. Carlsen vilde vist se at få Grundtvig ud på gamle Køgegård ... Ulykken er, at fru Grundtvig ikke har kunnet se, hvorledes det egentlig hængte sammen. Allerede i onsdags otte dage skal der have vist sig tegn til sindsforvirring.

Det hele er skrækkeligt. Det synes mig som en tugt, en s. 308Herrens tugt for det afguderi, der drives med Grundtvigs person. Det er en frygtelig tugt; men ydmygt må vi bøje os under den; ti da vil med Guds hjælp endnu meget godt kunne komme ud af denne påmindelse. — —

I morgen er det påske, Marie! Lad alt dette ikke hindre os i at istemme påskesangen frejdigt med hinanden! Ti Herren lever og hans pris skal aldrig forstumme i hans menighed! »Glædelig påskefest!« skal vi midt under sorgen tilråbe hinanden, og så skal vi tålmodig vænte på, hvordan han, der ved sin opstandelse viste, at han er herre over død og djævel, vil føre også dette ud til sin ære . . .

I morgen hører jeg næppe fra Frits. Ulykken er kommen over os som lyn fra klar himmel. —

Hvor var her yndigt forleden at gå omkring, alt så så venligt og så smilende ud — dog dette skal minde os om aldrig at bygge på dagen i morgen men tage den og alt af Guds faderhånd med tak! . . .

Nu på mandag rejser jeg; jeg vil ligge over i Roskilde for ikke at rejse om natten og dog kunne være hos dig tirsdag middag. Hvor skal det blive dejligt at ses, at mødes, at lægge hånd i hånd og så vandre tilsammen . . . »det er så yndigt at følges ad for dem, som gerne vil sammen være«! . . .

Hvad du skriver om rejsen tilbage, billiger jeg ganske. Lad os da gøre den aftale, at vi rejser fra Dalum fredag morgen.

Tænk dig at skulle følges ad hertil fredag aften! — I dag gør Rasmus i stand ved trappegangen, . . . Tanggård tager fat på den lille skolestue, Jørgen graver i haven, Anders og to husmænd pløjer byggjord og kører sten, mens Schmidt hjælper til rundt omkring. Det hele ser så fornøjeligt ud.

Jeg mener, vi vanskelig kan sige nej til Henriksens indbydelse. —

Trier, Ernst Johannes, *En Brevveksling ved Povl Hansen*,

Ja, du kan tro, at jeg var bundtræt, da skolen hørte op. Åh, jeg har så meget at fortælle dig om karlene i de sidste dage og om Schrøder — åh så meget, så meget! Men nej, nu skal jeg ikke sidde og skrive derom, nu vi så snart skal tales ved.

Du skrev forleden til mig: »Skriv et rigtig fornøjeligt brev til sidst!« — Alt dette med Grundtvigs sygdom er nu kommen, og det gør, at jeg ikke har kun-s. 309net gøre det. Men jeg vil dog sige dig, at i dag kan jeg mærke, at jeg allerede nu har fået hvilet godt ud.

Mit sidste ord til dig skal da være:

»Alt står i Guds faderhånd;
hvad han vil, det gør hans ånd.
Af Guds nåde til Guds ære
evig glade vi skal være
i Vorherres Jesu navn!«

Farvel da, søde, kære Marie — min brud!

Gud lade os mødes med glæde!

Din Ernst.